

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-10-02
Besvaras senast
2025-10-23

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:33 Överenskommelser om bistånd och risk för korruption

I en serie reportage i *Ekot* har det framkommit mycket allvarliga uppgifter om regeringens agerande i biståndsfrågor gentemot Somalia. Enligt *Ekots* granskning ska Sverige i hemlighet ha förhandlat fram en överenskommelse med Somalias regering. 100 miljoner kronor av biståndsmedel ska enligt uppgifterna ha styrts till projekt nära premiärministerns kansli.

Ekot har också rapporterat att Sida i sina professionella bedömningar varnat för att det aktuella upplägget är ett högriskprojekt utan tydliga indikatorer och med en mycket stor risk för att medlen inte används på ett sätt som gynnar befolkningen. Somalia rankas näst sist på Transparency Internationals lista över världens mest korrupta länder. Trots detta ska regeringen enligt uppgifterna ha pressat fram beslutet, över huvudet på Sida.

Därtill har *Ekot* rapporterat att en svensk biståndschef i Somalia utvisades efter att hon motsatt sig upplägget och vägrat blunda för riskerna. Om detta stämmer är det ett oerhört allvarligt exempel på hur biståndets professionella integritet undermineras. Svenska tjänstemän ska kunna verka för transparens och ansvarstagande utan att riskera repressalier.

Självklart är det så att länder ska ta ansvar för sina medborgare och ta emot personer som dömts till utvisning. Det är rimligt och nödvändigt att Sverige kan komma överens med andra länder om sådana frågor. Men det måste ske på ett sätt som är transparent, som inte bidrar till ökad korruption och som inte urholkar biståndets grundläggande syfte: att bekämpa fattigdom och förtryck.

Om *Ekots* uppgifter stämmer är det en skandal. Regeringen har sagt sig vilja lägga om biståndet för att öka effektiviteten och bekämpa korruption. Men samtidigt agerar man på ett sätt som riskerar att direkt undergräva biståndets trovärdighet, öka korruptionsrisken och göra Sverige till en mindre pålitlig partner i det internationella utvecklingssamarbetet. Det är ett hyckleri på sällan skådad nivå.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa:

1. Vilka överväganden har ministern gjort när det gäller transparens och insyn i den uppgörelse med Somalias regering som *Ekot* rapporterat om?
2. Vilka åtgärder har ministern vidtagit för att säkerställa att de projekt som ingår i uppgörelsen inte bidrar till ökad risk för korruption?
3. Vilken roll har Sida haft i beredningen av uppgörelsen, och hur har ministern vägt in myndighetens professionella bedömningar?
4. Hur bedömer ministern att de uppgifter som framkommit påverkar Sveriges internationella anseende som biståndsgivare?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann